

DEBRECZEN

független és 48-as politikai napilap.

1913. XLV. évfolyam.

22-ik szám.

Kedd, június 17.

Előfizetési ár szétküldéssel:
HELYBEN:
Egy óra 1 korona
Negyedévre 3
Egyes szám ára 4 fill.
VIDÉKEN:
Egy óra 1 K 50 f.
Negyedévre 4 K 50 f.
Egyes szám ára 6 fill.

Felelős szerkesztő:
NOSZLOPY TIVADAR.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
DEBRECZEN,
Darabos-utca 7. szám.
Telefon: 442.

Egységes ellenzék.

Amin sok jó hazafi hónapokon keresztül hiába furt és faragott, azt Tisza miniszterelnök arcintorgatásai néhány nap alatt létrehozták. Övé az érdem, hogy száztágu egységes ellenzéki párt foghat hozzá az ország felszabadítása nehéz munkájához. Nem lehet most többé azzal érvelni Bécsben, hogy az ellenzék önmagában is meghasonlott és saját kicsi dolgait se tudja okosan végezni, nem hogy az ország súlyos ügyeit reá lehetne bízni. Igaz, hogy e helyett más jelszót fognak immár a bécsieknek beadhatni: Ime, a közjogi alapnak új veszedelme, az Ausztriától való elszakadás politikájának váratlan megerősödése! Tartsatok minket, különben vége a monarkának! Ezt a módszert már a Fouché is jól értették: előbb felkorbácsolni a nemzeti elkésztést, azután mesterséges összeesküvések felfedezésével bizonyítani nélkülözhetetlenségüket.

Szerencsére az új negyvennyolcas párt programját oly gondnal és megfontoltan állapították meg, hogy az a fokozatos nemzeti fejlődést a demokrácia alapelveire támaszkodva biztosítani tudja anélkül, hogy a közjogi konfliktusok robbanó-anyagával veszélyeztetné az ország nyugalmát. Dicséret és elismerés azoknak a férfiaknak, akik a függetlenségi hagyományokat összhangzásba tudták hozni azzal a legfőbb életérdekekkel, hogy első sorban mostani szerencsétlen helyzetünkből, elnyomóink fojtogató szorításából kell kiszabadulnunk.

Az egységes negyvennyolcas párt programja semmi lehetetlent, semmi túlzottat nem tartalmaz, csak a Tiszaféle közjogi, politikai és szociális reakcióval helyezi szembe a minden téren való felvilágosodott haladást.

Ettől a programtól valóban nincs mit félni, mert ezzel rombolni nem — csak építeni lehet. Persze, aki minden áron ijeszteln akar, a szardiniásdobozra is ráfoghatja, hogy dinamitombomba.

Akik az egységes negyvennyolcas pártot önfeláldozó munkával most megalkották, e végső célt tartották szemük előtt és türelmetlenül várják, hogy Andrassy Gyula, a megújuló Magyarország leghivatottabb vezére, a demokratikus választójog jelszavával az élükre álljon.

Tudjuk, elismerjük, hogy Andrassy Gyulának e kérdésben áldozatot kellene hoznia. A negyvennyolcas ellenzék becsületével lekötötte magát az általános, titkos választói jog elvein alapuló ama platform mellett, amellyel most egy éve a parlamenti békét a munkapártnak ajánlotta. Ettől tehát az új párt el nem térhet.

Andrassy azonban, aki a múltban, hasonló válságok idején már tudott egyszer önmaga fölött nehéz gyűzelmeket aratni, meg fogja tehetni azt a lépést, amely őt egy csapásra az egész ellenzék, az egész demokratikus Magyarország urává, vezérévé, apostolává avatja.

Olyan időkben élünk, amikor részletbeli kétségeket, árnyalatbeli érzékenységeket el kell, hogy nyomjon a nemzet életéért való szorongó félelem.

Andrassy Gyulának meg kell hoznia azt az áldozatot, hogy elfogadja, magáévá tegye az ellenzék választójogi reformtervének alapelveit. Ezzel meg teremtheti az egész ellenzék egységét és oly hadsereget gyűjthet maga köré, amellyel bizton megszabadítja ezt a szegény országot a javában duló tatárhadtól.

Miért olvas reggeli lapot, amikor a „Debreczen“ tizenhét órával előbb számol be minden eseményről.

A mozik megrendszabályozása.

A „szenzációs és izgalmas műsor“

Debreczen, június 16.

Néhány napja még, hogy a helybeji mozgógyűlék mozi-szükségek előadásokra előadásokra kapott engedélyt a tanácstól a rendőrfőkapitány elutasító rendelete után. Azt hisszük, hogy ebből az ajkajomból nem lesz éppen érdektelen néhány szót szólni erről az intézményről, annál is inkább, miután — fővárosi tudósítónk jelentése szerint — a miniszteriumokban komoly megfontolás tárgyává tették a mozik megrendszabályozását, amellyel kapcsolatban az a szerény véleményünk, hogy ennek igenis itt az ideje. Nem javasolhatjuk azonban megjegyezni azt, hogy a «megrendszabályozás» alatt nem a megsemmisítést, hanem igenis, ezzel egyetemben a mozik fejlesztését tartjuk helyesnek — azonban nem akként, hogy kizárólag ugyannevezett képzeletet fejlesztő téren mozogjon, anélkül, hogy vajami hasznosat, oktatót, tanulmányosakat ne adjon, amint ezt a helybeji mozik tesznek is. Ha ezzel szembe akarják helyezni a megrendszabályozást, úgy az nagyon helyes.

Amint azonban fontosabb is hangsúlyoztuk, a mozgóképek fejlesztése lenne főképpen a helynévű dolog, mert a mozgóképek bemutatásának uttörő munka is kínálkozik a leggyorsabb nép oktatása terén, nemcsak a legszükségesebb ismeretek szemléltetése útján való elsajátítására, de egyuttal a meglévő ismeretkör bővítésére és gyarapítására is. Legtejjesebb mértékben tesszük tehát magunkévá azt az eszmét, amely a minden tekintetben szakemberek közreműködésével ugynevezett pedagógiai mozgóképeket kíván a legszélesebb körben terjeszteni, amely oktató mozgóképek fejletlenek a földmivelés, az ipar, a természetrajz és természettudományok stb. körébe vágó összes ismeretek szemléltető terjesztését, bemutatva a nézőknek például az ipari előállítás, a természetes fejlődést, növény-, állatvilág és hegyes útjait és irányait. Ilyen ugynevezett oktató mozgóképek terjesztése határozottan pedagógiai előny és rendkívül alkalmos segédeszköz a nép

MANDEL LIPÓT

cipő áruházát

Piac-u. 28. városi bérház sarokra

Telefon 352.

helyezte át.

Telefon 352.

oktatás céljaira s csak helyesejtni tudjuk azt a gondolatot, hogy a belügyminiszterium a közoktatásügyi miniszteriummal karöltve, ilyen pedagógiai oktató mozi-előadások elkészítését és nagyban terjesztését vette tervébe.

Igaz azonban, hogy az ilyen ugynevezett «száraz» képek, az ilyen, hogy úgy mondjuk, tudományos előadások aligha fogják vonzani a mai felelszigazott képzeletű «mozi látogatók» ezreit és százezreit. Itt van helye azután egy kis piafrausnak, vagyis véleményünk szerint a mai modern kor igényeinek megfelelő előadások keretébe okvetlenül be kell illeszteni legalább egy vagy két olyan programszámot, amely az ilyen oktató előadások céljait szolgálja.

Vagyis tehát a mozgó megrendszabályozása körül akkor, amidőn hatósági engedélyt ad illetékes hatóság mozgatóképek bemutatására és előadására, kössük ki azt, hogy ilyen általános érdekű és izgalmas érdekességű előadások keretébe az a közönség, amely tulajdonképpen ezt az izgatottabb érdekességet keresni ment az előadásra, — akarva, nem akarva, kénytelen legyen két-három olyan programszámot is végignézni, amely részére közvetlenül tanulságos is volt és a bemutatott dráma hatásait egyúttal hasznos irányban is ellensúlyozta.

Körülbelül ez volna az az általános kívánság, amely pedagógiai szempontból a mozik megrendszabályozása terén kifejezhető, — s azt hisszük, hogy az ily általánosan megnyilvánult pedagógiai óhajnak illetékes helyen meg is lesz a foganatja.

**Modern és a legjobb
VILLAMOS
berendezések**
rendelje meg
Földvári-nál
üzleti telefon 168 — gyári telefon 816.
Tanuló felvétetik.

A Balkánról.

Válasz az orosz cárnak.

Ismeretes, hogy az orosz cár táviratot intézett Bulgária és Szerbia uralkodóhoz, amelyben arra inti őket, hogy kerüljék el a festőháború veszedelemét és vesdék magukat a cár döntő bírósága alá. Meg is fenyegeti a vetelkedő szövetségeseket, hogy ha háborúba mennek becsatlakozni, le fog sujtani arra, aki a nemzet kezdeményezi. Ez a fenyegetés Bulgáriának szólott, Szerbia iránt meleg rokonszenvének adta tanujelét a cár.

A cár táviratára úgy Ferdinánd bolgár király, mint Péter szerb király válaszoltak. Bulgária válasza erősen hangsúlyozza, hogy Macedóniából nem engedhet egy tapajányi földet sem, ami tehát azt jelenti, hogy követeli a Szerbia által megszállott városok kiűzését. A bolgár cár távirata erőteljesen hangsúlyozza, hogy ha e jogos követelése nem teljesül, a háborúért vajó felelősség Szerbiát tereli. Péter király viszont makacsul hangsúlyozza, hogy Szerbiának élelérdeke a hódított területek megtartása.

A helyzet ma az, hogy Bulgária a monarchia pártolására számít a vitás kérdések eldöntésében. Az orosz szimpátiának vége Szófiában. A monarchia — mint jelentettük — már jelezte is álláspontját, részt kíván venni a döntésben. Ilyenformán tehát megint igen könnyen a konfliktusok keletkezhetnek, amelyekben monarchiánk is erősen érdekelve van.

A szerb-bolgár konfliktus.

Szófiából jelentik: Hire jár, hogy Macedóniának szerbek által megszállott területein komoly zavargások törtek ki. A bolgár lakosság, amelynek sorából a szerbek erőszakosan soroztak be katonákat, sok helyen fellázadtak

a szerbek ellen. Krusovóban komoly zavargás tört ki. A szerb csapatok a gyöngye helyorség segítségére siettek s körülzárták a várost. A szerbek ellen irányuló mozgalom egyre nagyobb arányokat ölt. Számos banda harcol a szerb csapatok ellen. A nap-nap után ismétlődő összecsapásokban száz meg száz embert öltek meg.

Belgrádi újsághírek szerint a szerb csapatok bolgár kémeket fogtak el. Az egyik, aki nál mérget találtak, nyíltan megvallotta, hogy meg akarta mérgezni a kutakat. Egy kémét Piroban agyonlőttek.

Cetinjei jelentés szerint a montenegrói hadvezetőség három hadosztályt koncentrált Ipekben azzal a feladattal, hogy a szerb-bolgár bonyodalom esetén bevonuljanak a Szandzsákba a szerbek által elhagyott hadállásokba.

Város.

A jog- és pénzügyi bizottság ülése.

A jog- és pénzügyi bizottság folyó hó 17-én, azaz kedden délután 3 órakor a város-háza kistanácstermében dr. Vargha Ejemér tanácsnok elnöksége alatt ülést tart. Tárgyak:

A helybeji kereskedő- és ipartársulatok előterjesztése a bosnyák vasutak és Fiume érdekében felirat terjesztése tárgyában.

Patay József telekeldarabolási ügye.

A debreczeni kereskedelmi és iparkamara véleménye Marostorda vármegye törvényhatóságának köriratára az országos ipartelep ügyében a városi tanácshoz küldött megkeresése tárgyában.

Pozsonyvármegye megkeresése a gyámpénzárban kezelt pénzek gyűmölcsözötése tárgyában.

László és Fenyő műszaki üzlete
Debreczen, Hunyadi-utca 13. Telefon 8-59.

A végzet.

Egy hosszú, sovány férfi feküdt a County-kórház egyik frissen felhuzott ágyában. Lefogva, szinte megkékülve már, orcai beesettek, úgy hogy az egész ember inkább csontvázhoz hasonlított, mint üdülő beteghez. Féradt szemének tekintete takarójára szegezve.

Nem is beteg, inkább éhes. Öt nap óta semmit sem evett és a rendőr egyik piszkos mellékutának kapujánál szedte fej. Vajószínű, hogy nem menthető meg az életnek, de láza ajárbhagyott, úgy jötszött, megismeri környezetét.

Könnyei, folyékony ejedelt kapott és elkezdett beszélni. De nevét nem akarta megmondani.

— Ez az emberek jótékonyasága, — szölt gyenge, eihajó hangon. — Nevemet kérdik először és nem azt, hogy mit szenvedtem öt napon éteje nélkül, hajléktalanul. És jártam-keltem, hogy munkát kaphak, hiába. Egy falat kenyért, egy éjszakai fekhelyért akartam dolgozni, lám sem hallgattak. Akkor egy jólelkű vendéglős öt centet akart adni, annak szemébe nevettem és otthagytam... Ajamizsnát nem, inkább meghalok.

Éjszakákon át mint örült rőttem az utcákat. És nem bírtam másra gondolni, mint az evésre. A legingencebb fajták, amik, melyek valaha ettem, emlékezetembe lődültek s én majd összeroskadtam a fájdalomtól. Igen, az éhség nagy fájdalm.

A moslékos puttonyokat kutattam át, amik

a házak előtt álltak, ha netán egy falat száraz kenyérnéjat találnék. Egy macska jött, úgy látszik, hasonló célból, azt ejkergettem, atól félve, hogy osztoznom kell veje.

Aztán virradatkor megint munkát kerestem, ismét nem találtam.

Lázás türelmetlenséggel vártam az éjszakát, táján megint olyan szerencsés leszek, kenyérdarabkát, táján fajat húst is találhatni. E napon ismét reményt ebédeltem.

Végre egy óra tizenegyet ütött. Utra keltem, amerre tudtam, hogy a házak elé kirakják az ételhajadékos szeméket. Nagyön gyenge voltam, majd lerogytam a remegéstől. Végre. Tőlem pár lépésnyire egy puttony, melynek felszínén darabka kalács uszik. Utána nyultam, vajaki ejlökött, egy másik szerencsésebb, ki megelőzött.

Akkor a határtalan nyomoruságnak és az egyedüllétnek olyan fájdalmas érzése fogott el, hogy sirtam, mint egy gyermek. Nagynehezen eljövonszótam magamat egy közepben levő házhoz. A bejárásnál összeestem. Magamat láttam és anyámat, a karácsonyfát, magamat és az édes anyám megcsókolt. És egyszerre jól éreztem magamat.

Aztán idehoztak, ahol a jótékonyaság ürügye alatt meg fogtak guóguítani kisebb koplálásra. Miért is nem hagytak meghalni, mikor olyan boldog voltam, mikor tudni véltem mindent. Sirt, Szenvedemesen, váguakodva. És meghalt még azon éjszaka.

Zsebében a sok semmi között kicsi, kopott jegyzékötvet találtak. Emosódott, fakó, ajg

olvasható betűkkel volt beírva. Mikor a «Reménység honába» vitőlázott, kezdett jegyzetelni. Amerika, ez volt vágya, célja. Mikor ideérkezett, teje volt tervekkel és reménnyel. Julius és Julius hónap nem csüggedő bizalom feljegyzései. A «majd» kecsgető ígérétei. — Augusztusban kezdődött némi anyagiaknak nélkülözése. Szeptember 12-én már így írt:

«Ma üres szobában ülök. Hozmijaim becsomagolva. A szállítót várom. Bucsut veszek tehát kényelmes ágyamtól, kedves hűsasztalomtól, amelynél óraszám üttem és «Hozzá» írtam leveleimet. Efhagyom a tükröt, mely annyiszor mutatta gondteli arcomat. A jázminbokrot, mely jöttömkör virágjában volt s amelynek levelei most elsárgulva hullanak a földre. Nincs még hat óra, de az ablak előtt már lámpa ég és olyan hangulatba készítek, mintha halottat virrasztanék.

Az abjak mögött ülök és kinézek azon. Túl a közeljövő lákon, túl a távol házakon ki a pusztaságba. Borús sötétséget, komor estét látok. Hát mindenki reményét veszítette már és nincs más a földön, mint komor sötétség?...

Október 3-án. Zabálni és iszogatni mindenki tud. De én egész fickó vagyok. Azért csak jöjjetek kedves hieim, szomjuság és éhség, kísértetek meg, én kacagva nyugton kezemet ejtétek. Ti undok csirkefogók, ti kedves régi barátaim, akik uira visszatértek hozzám s én ördömmel üdvözöllek benneteket. Nem meresztem riadtan rátek mölyen beesett szememet, de kilárom karom és szíveimre öllelek... hiszen ti vagytok az élet jeguaguobb igazsága.

ban a kir. kormányhoz intézett feliratai támogatása tárgyában.

Özv. Frölich Venczelné kérelme építkezési engedély kiadása iránt. Ugyanezen ügyben a tiszti főügyész jelentése.

Gyarmathy István ohati haszonbérlo kérvénye az összes dohánypajták átvétele tárgyában.

Vadas Mózes felebbezése az 1703—1913. számú tanácsi határozat ellen szolgálati idő beszámítása iránti kérelme tárgyában.

Gazdasági bizottság véleményes jelentése Szilcz Ferenc haszonbérlonek dohánypajták átvétele iránti kérelme tárgyában.

A debreczeni állami mértékhatóság hivatalt főnökének átirata a «hordójező hivatalt» szervezetére vonatkozó szabályrendelet módosítása, illetve tervezete ügyében.

Mérnöki hivatalt jelentése a Debreczen-Füzesabony n. é. vasut kérvényére a Nagyhortobágy állomás fejtetői épülete kibővítése költségeihez való hozzájárulás tárgyában.

Fehértői István kérvénye fizetésének városi pótlékka 2200 koronára emelése iránt.

Kovács Lajos és társai felebbezése a kedvezményes fában való részesítésüket megtagadó tanácsi határozat ellen.

A Nyil-utca 82. sz. ház kisajátítási ügye.

Kiss Péter számtiszt kérvénye a m. kir. pénzügyigazgatóságnál eljöttöt idejének szolgáltatásába leendő beszámítása iránt.

A városi építési bizottság javaslata az Arpád-tér rendezése ügyében.

A gazdasági bizottság javaslata Fried Ernő bérlőnek a becsőhatá haszonbérletre vonatkozóan és a kimaradt takarmányművek átvételére tett kérelme tárgyában.

Török Gábor jelentése a vasuti szállításra és a vasuti pályatest fenntartásra fordított költségeknek bejelentése tárgyában.

Ajtisztek és szolgák Országos Szövetségének kérelme a város szolgálatában álló ajtisztek és szolgák és azok létszámához tartozó alkalmazottak helyzetének javítása iránt.

Egyéb esetleges folyó ügyek.

Ti nem csajtok meg senkit. Őszinték, vajdó pesszimisták vagytok. Ti nem ígérték rózsaszínű jövőt, hogy a kezét görcsösen tördelő ajakoknak szemébe nevessetek. Ti mindent utatbannak mutattok meg, mint az valójában van. S ha szebb napok következnek mégis, távoztok és nem gunyos fensőbbiséggel, hiszen tudjátok jól, hogy újra elérkezik a ti időtök...

A jobb napokban mindig gondoltani rátk és sohasem haraggal. Ti tudjátok miért... a kapuk nyitva állnak, vonujatok be, helyeztetek el magatokat és maradjatok nálam, ameddig jól esik.

Együtt fogjuk fogunkat csikorgatni, együtt hajtatjuk a gyomor korgását — együtt fogjuk hinni, hogy ez már a vég. Mert utóélet a Végzet.

Pedig tudjuk, hogy ez még nem az. És mi nevetünk, nevetünk szívből és ez az örült undok nevetés az éhségnek eme utálatos besztárnak nevetése».

Ezek voltak a szegény ejhatnak utolsó sorak. Ajmosódó kusza, zavaros befűk.

A vágyva-várt vég mégis elkövetkezett. — Most keskeny, hideg sírban fekszik és vele együtt életének titka. Nevét nem lehetett meg tudni.

És távollevő hazájában tajén szerető gondoskodással vár fia felől tudósítást egy aggodalmaskodó anya vagy szerető leányiszv. És hiába várják.

Chicago, az őriásváros zord teleinék a számtalan közül egyik aldozata névtelenül porlad keskeny sírjában.

Josef Kirch.

* **Tanácsülés.** Debreczen szab. kir. város tanácsa ma délelőtt ülést tartott Kovács József polgármester elnökjete ajatt.

* **A burlorkészítő asztalosok kérelme.** A burlorkészítő asztalosok a város új bémázának földszinti részében béreltek maguknak helyiséget. Most arra kéri a tanácsot, hogy a pinchehelyiségeket adja nekik évi kijenecezer koronáért és a földszinti helyiség előrete ajól mentessenek fej. A tanács a kérejem első részét teljesítette, a másodikra nézve pedig kimondotta, hogy f. évi november hó 1-től kezdve a földszinti bérlettől föjmentenek.

* **Arlejtés aszfaltozásra.** A Batthyány-utcai járda aszfaltozási munkájatainak végzésére a tanácsv esenytárgyalást rendelt el.

* **Telek a bírót és ügyészt internátusnak.** Debreczen város az építendő bírót és ügyészt internátus részére ingyen telket adományozott. A belügyminiszter ezt a határozatot jóváhagyta.

* **A custozzai csata évfordulója.** A custozzai csata folyó hó 24-én tartandó évfordulóján a városi tanács képviselőjében Csóka Sámuel és Szabó Ejek tanácsnokok fognak az ünnepélyen részt venni, akiket mai ülésén bizott meg s egyuttal a legénység között leendő kiosztás céljából száz koronát utaványozott ki.

IRODALOM.

* **A Nyugal.** Ignotus. (Ady Endre és Fenyő Miksa szerkesztésében megjelenő szépirodalmi folyóirat 1913. évi június hó 16-iki 12-ik száma a következő igen érdekes tartalommal jelent meg: Hajász Imre: Szalay László. Lesznai Anna: Versek. Tersánszky Józsi Jenő: Ruzska Gyuriék karácsonya. (Novella.) Laczkó Géza: Német maszlag, török álum. (Regény XII.) Isac Emil: Uj románság. Móricz Miklós: Cirbusz Géza: A nemzeti művelődés geografiája. Verhaeren-Kosztolányi: A szél. (Vers.) Schöpplin Aladár: Gyujai Páj posthumus könyvei. Füst Milán: Versek. Major Henrik rajza. Ignotus: Tisza miniszterelnök. (A politika mögött.) Ady Endre: Versek. Bárdos Artur: Reinhardt-esték. Bajzós Béla: Este. — Miklós Jenő ejbeszélései. Füst Milán: Győri Jenő: Ajdott jegyél te! Bájint Aladár: Lehel Ferenc: Magyar művészet a török világ idején. Fekete Miklós: Lichtheim Rikárd: A zsidókérdés megoldása. Révész Andor: «Franciaország: váttozásokra». Ady Endre: Thaly Kálmán regénye. Disputa: Ady Endre: Pár riminyi politika. — Főmunkatársak: Ambrus Zoltán, Babits Mihály, Hajász Imre, Móricz Zsigmond, Osvát Ernő, Schöpplin Aladár. Szerkesztőség és kiadóhivatal: IX., Lónyay-utca 18. Szerkesztőségi órák d. u. 4—6-ig. Előfizetési ára: Egy évre 24 kor., félévre 12 kor., egyes számú ára 1 kor. 20 fillér. Megjelenik minden hónap 1-én és 16-án. Mutatványszámot kívánatra díjtalanul küld a kiadóhivatal.

* **A «Vasárnapi Ujság»** június 15-iki száma gazdag és változatos sorát közli az érdekes képeknek a német császár huszonöt éves uralkodói jubileumáról, a készülő budapesti nőkongresszusáról, a budapesti regattáról, az új miniszterekről, Erdőd-Petőfi életében emlékezetes helyeiről, a Szépművészeti Múzeum renaissance metszetkiállításáról, Mária Dorotya főhercegnő válópöréről, Zeppejin bécsi utjáról, az epsomi terbyról stb. Szépirodalmi olvasmányok: Kvaszay Ede regénye, Bársony István vadászkepe, Schöpplin Aladár színházi cikke, Jakab Ödön verse, egy érdekes francia regény. Egész

közlemények: az angol király és orosz cár együttes képe, s a rendes heji rovatok: Irodalom és művészet, sakkjáték stb. — A «Vasárnapi Ujság» előfizetési ára negyedévre öt korona, a «Világkrónika»-val együtt hat korona. Megrendelhető a «Vasárnapi Ujság» kiadóhivatalában (Budapest, IV., Egyetem-utca 4. sz.) Ugyanitt megrendelhető a «Képes Nép-lap», a legolcsóbb újság a magyar nép számára, félévre 2 korona 40 fillér.

A DMKE gyűlése.

Elégtétel Gallovichnak.

A teljes bizalom jele.

Egy méltatlanul meghurcolt, kiváló tehetségű és szorgalmu embernek adott elégtételt a «Délmagyarországi Közművelődési Egyesület.» Gallovich Hjenöröl, az egyesület főtitkáráról van szó, akit igazságtalanul támadtak meg egyes lapok, sőt a belügyminiszternél is megvádoltak őt, különféle szabálytalanságokat hozva fel elene, úgy hogy a belügyminiszter a budapesti osztály fejlesztését is elrendelte, amelynek Gallovich ajelnöke és vezetője volt.

Gallovich Hjenöt jól ismerik itt Debreczenben is, ahol hosszabb ideig tartózkodott s a kiváló tehetségű embert mindenki megszerette. Egy debreczeni, magasabb állású tisztviselőnek a leányát vette feleségül. Nem csoda tehát, ha Gallovich ügye városunkban is élénk érdeklődést keltett s mindenkit meglepett a belügyminiszternek a DMKE. ügyében hozott határozata. És azok, akik Gallovichot közéletből ismerték, tisztában voltak azzal, hogy azok a vádak, amelyeket ellene főjhoztak, nem felelhetnek meg a valóságnak.

Ebben az ügyben most a következőket közlik Szegedről:

A Délmagyarországi Közművelődési Egyesület igazgatósága szombaton, e hó 15-én dél után tartott ülésén foglalkozott a fejlesztett budapesti osztály ügyében lefolytatott vizsgálat eredményével.

Az ülésen Perjesy László ajelnök, iparkamarai titkár elnökölt. A vizsgálat eredményét dr. Rózsa Izso előadó ismertette nagy részletességgel s kifejtette, hogy a kiküldött ötös bizottság a vizsgálat során a belügyminiszter vádjainak egyetlen pontját sem talalta beigazoltnak. Sorra cáfolta meg a visszaélés vádját s végül erélyes hangu határozati javaslatot nyújtott be, amelyben kötejes tisztelettel tudomásul veszi gyan a belügyminiszternek a budapesti osztály fejlesztésére vonatkozó határozatát, de határozatlan kijelentik, hogy az iratok és könyvek szigorú átvizsgálása után mindenütt a legnagyobb rendet találták, visszaéléseknek és szabálytalanságoknak nyomát sem lehetett fejfedezni.

VVégül a határozati javaslat Gallovich Hjenőre vonatkozólag úgy intézkedik, hogy a budapesti osztály vezetésére való kiküldetését megszünteti, azonban teljes bizalmának jelölőt a szegedi főtitkari állásba visszahelyezi s veje szemben minden további eljárást mellöz

Makulatur papiros olcsón kapható a kiadóhivatalban:

Darabos-utca 7. s. z.

Csánky Viktor temetése

Óriási részvét.

Kovács Gyula alispán részvéte

(Saját tudósítónktól.) Lapunk legutóbbi számban megírtuk, hogy Csánky Viktor kir. tanácsos, Hajdúvármegye és Debreczen sz. kir. város tanfelügyelője váratlanul elhunyt kötelességének teljesítése közben Földesen.

A tragikus hajléset híre mindenkit megdöbbentet és óriási részvétet kellett meggyeszerfe. Özvegyéhez garmadával érkeztek és érkeznek a részvétlíviratok és részvényilatkozatok az ország minden részéből.

A mai napon Kovács Gyula, Hajdúvármegye alispánja a következő részvényilatkozatot küldte az özvegynek:

Nagyságos asszonyom!

Ama súlyos és váratlanságában még megdöbbentőbb csapás, mely Nagyságos Asszonyt a szerető, jó férj, gondos csajádapa elvesztésével érte, közelebről érinti törvényhatóságunkat is, amelyben a megboldogult a legteresebb, de legnemesebb feladatok egyikének, a népoktatás ügyének volt jankadatlan szorgalmaj, erős akarattal, nemes szívvel és magas képzettséggel megáldott vezére.

Hajdúvármegye közönsége Nagyságoddal mély gyászában együtt érez, ájtajam fejezi ki igaz részvétét s ezen részvétének külső jeléül, koszorút helyez a megboldogult ravatárára.

Mély tisztejettel

Kelt Debreczenben,

Kovács Gyula, alispán.

A temetés ma délután 3 órakor folyt le az egész város, sőt a vármegye impozáns részvénygyűlésével. Vajósággal elborították a koporsót koszorúkkal, melyek sorában ott lehetett látni Kovács Gyula s a vármegye közigazgatási tisztikarának koszorúját is.

A temetésre a vármegye közigazgatási tisztikara Kovács Gyula alispán vezetésével tisztejleg vonult ki.

Ott volt a temetésen az egész város és városunk előkejsége is. Így Kovács József, városunk szeretett polgármestere, Domahidy Elemér főispán, Bajthazár Dezső dr. ref. püspök stb. A megboldogult hűt tejemit a Kossuth-utcai temetőben helyezték örök nyugalomra.

Tanügy.

A felsőbb leányiskola évváró ünnepélye.

Tegnap délután 5 órai kezdettel folyt le a debreczeni ref. felsőbb leányiskola és tanítónőképző intézet évváró ünnepélye az intézet dísztermében.

A pompás műsori évváró ünnepélynek igen sok hallgatója akadt, úgy hogy teljesen megtöltötték a hallgatószék részére fenntartott helyet. A tágas terem csakugy rengett a tapsoktól az egyes számok után, amelyeket az iskola

padjaitól egy időre és végleg eltávozó leányok a legnagyobb ambícióval adták elő.

A pompás összhangu előadásból is kiemelkedett a tanítónőképző énekkara által előadott «Vadászdal». Igen szépek és jól sikerültek voltak ezenkívül a zongora-számok, valamint a szavaiatok.

Egész jól sikerült ünnepélyt Simon: «Zenéi körút Európában» című gyermekszimfónia előadása zárta be.

Évváró hálaadó istentiszteletek. A debreczeni ref. templomokban ma délelőtt 8 órai kezdettel tartották meg az évenként szokásos évváró hálaadó istentiszteleteket, amelyet a vizsgák kezdete követett. Az évváró vizsgálatok e hó 25-én fejeződnek be.

A gazdasági ismételő iskola vizsgája. A gazdasági ismételő iskola záró vizsgája vasárnap délelőtt volt, amelyen a városi tanács képviselőjében Szabó Ejek tb. tanácsos és Vass Károly dr. jegyző jelentek meg.

A temető titka. Holttest az utszélen.

Az alkohol áldozata.

Debreczen, június 16.

(Saját tudósítónktól.) A Kossuth-utcai temető, mely az utóbbi időkben elég gyakran szerepelt hasonló esetekben, titokzatos esettel színhelye volt ma éjjel. Hogy mi történt, vagy miképpen történt az eset, melynek egy magányos hajottja van, azt egyelőre még homály fedi s lehet, hogy örökre titok is marad az emberek előtt. Az azonnali megindított rendőri nyomozás eddig mindössze csak a hajott kiletét tudta megállapítani, a többi pedig csak következtetni lehet a hajléset okára vonatkozólag. A rejtélyes esetről a «Debreczen» munkatársa a következőkben számol be:

Nagy Sándor 132. számú rendőr ma hajnalban a Kossuth-utcai temetőn ment keresztül s amint a széles, homokos uton hajadt, egyszerre megbolygott egy puha tárgyban. Lehajolt, hogy megnézzé mi az s ekkor meglepetve látta, hogy egy arccal a föld felé fordult emberi test okozta botlását.

A rendőr azt hitte, hogy egy részeg ember fekszik előtte az úton s ezért költemi sem ébredt fel, mire Nagy figyelemesebben kezdte. Az ember azonban az erélyes rázásra dette vizsgálni a földön fekvő ajakot s ekkor ejborzadva látta, hogy a földön fekvő ember hajott.

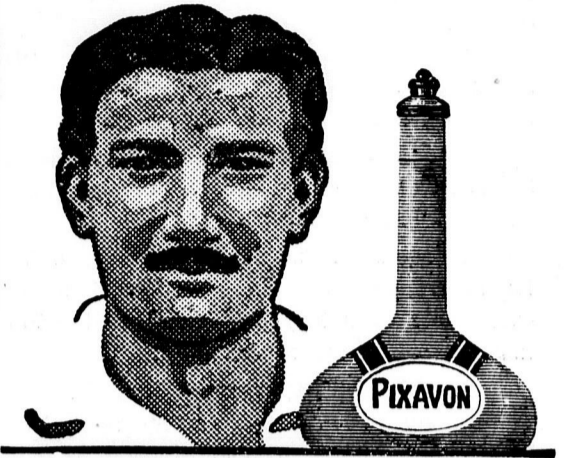
Nagy Sándor erre azonnali értesítette a rejtélyes jeléről a rendőrséget, ahonnan az ügyeletes rendőrtisztviselő a helyszínre sietett.

A helyszíni szemle megejtése után beszélgettek a hajottat — kinél semminemű irás, s amelyből kiletét megállapítani lehetett volna, nem volt — a közpórház hullaházába, ahol Vargha Emil dr. tb. főorvos vizsgálta meg, aki semmiféle külérőszak nyomát nem látta a hajotton. Véjeménye szerint részeg állapotban akart keresztül menni a temetőn, melynek közepetáján azonban szívszélhűdés érte s meghajott. Ez azonban — ismétéljük — csak következtetés. Nem lehetetlen, hogy ijedség, vagy vajami más körülmények folytán állott be a hajál. Ezt a körülményt azonban a titok homályja fedi.

Az azonnali megindított rendőri nyomozás különben megállapította a halott kiletét. A ha-

lott Letócz István 53 éves Máv. gépgyári kázmunkács, Bekes-utca 9. sz. ajattí lakos.

A továbbiakra, illetve a hajál okára vonatkozólag a rendőrség megindította a vizsgálatot, mert mindazonáltal nincs kizárva az sem, hogy valamelyes büntény elkövetéséről van szó.

A fejbőr tisztántartása

az egészséges és szép hajzat legelső feltétele. Ezért mindenkinek, aki hajzatát szereti, meg kellene szoknia a rendszeres fejmosást Pixavonnal. A Pixavon enyhe, folyékony fejmosókátrányszappan, amelyből szabadalmazott eljárással kivonták a kellemetlen kátrányszagot. A Pixavon nem csak a haj és fejbőr tisztítására való hanem egyuttal serkentőleg hat a fejbőrre. A Pixavon hajápolás a fejbőr és a hajzat tisztításának és erősítésének a legjobb módja, ezt igazolják a modern tapasztalatok is.

Egy üveg Pixavon hónapokig elég s ára 2 kor. 50 fill. Kapható minden gyógyszerárban, drogériában és illatszerüzletben. Pixavon — hajmosást minden jobb férfi — és női fodrász elvállal.

HIREK.

— **Kitüntetett tűzoltók.** A király arany érdemkereszttel jutalmazta meg mindazokat a tűzoltókat, akik már 25 éve, hogy a tűzoltótestületeket szolgálják. Az érdemrendeket tegnap délután osztotta ki Domahidy Elemér főispán megoizásából Rostás István főkapitány. Érdemrendet kaptak: Publig Ernő főparancsnok, Berkó János tűzoltótiszt és mások. A kitüntetetteknek tisztejetele este vacsora volt a tűzoltó-kaszárnyában.

— **Állatkéltetés a Hortobágyon.** Tegnap ló és szarvasmarhakiáltetés volt a Hortobágyon, a melyen igen sok tenyészgazda vett részt szebbnél-szebb állatokkal. Kiosztották a földmivélsügyi miniszter által adott 100 arany jutalomdíjat, továbbá a gazdasági egyesület és Kenéz Zoltán gazdatiszti jutalomdíját. A kiáltók szép fajta állataikért arany-, ezüst- és bronzéremmel is ki lettek tüntetve.

— **A lószerraktár építési ügye.** A lószerraktár építési ügyében holnapra kötött tárgyalás bizonytalan időre ejhajasztatott.

— **Képvásárlások a muzeum részére.** Debreczen város Lotz és Hegedüs festőművészek képeiből, így a jebotott Arany Bika szálló freskó festményét, melyet Somogyi Béla készített, 1300 koronáért megvásárolta s ezt a debreczeni muzeumnak ajándékozta.

— **A DMKE. átvétele.** A DMKE debreczeni fiókjának impozáns épülete legközelebb már elkészül. Az átvételre vonatkozólag t. hó 18-án — szerdán — tárgyalás fog tarjantni.

— **Jönnék a színészek.** Julius 1-től újul megkezdődnek a színi előadások. A színtársulat Nyíregyházáról kérvényt nyújtott be Debreczen város tanácsához, melyben július hó 1-től kezdve színjelölések tartásának engedélyezése iránt folyamodnak. A tanács ezt meg is engedte s így a kérvény értelmében lesz állított helyárakkal a társulat megkezdte az előadásokat. Az engedély 24 napra szól, mert augusztus 1-én már hozzá fognak a színház átajakítási munkálataihoz.

— **A gázhalványon való próbaelőadás.** Tegnap este fél 6 órakor kezdte meg Debreczen sz. kir. város világitás-vállalata a gázhalványon való próbaelőadás bemutatását, nagyszámú érdeklődő közönség jelenlétében. A kísérlet, amely különösen sikerült, a ma' napon kívül holnap este fél hat órakor még megtekinthető, teljesen díjtalanul az ipartestület dísztermében.

— **A kénés és foszforos gyufa árusítása.** A foszforos gyújtók gyártásáról szóló törvény tudvaevőleg megtiltja a gyáraknak a foszforos gyújtók gyártását, a kereskedelemnek pedig az ilyen gyújtók árusítását. Viszont a törvény a kénés gyújtók gyártását és árusítását nem tiltotta el, július elsejétől kezdődőleg tehát foszforos gyújtót forgalomba hozni nem szabad. A kénés gyújtók árusítása, papírba csomagolva, főképpen is szabad.

— **Lopott, mert szerelmes volt.** Mándi Erzsébet Szatmáron a városi fürdő tulajdonosánál mint szakácsnő volt alkalmazásban. Ugyanott volt Kürthi Erzsébet is mint maszáró alkalmazva. Egyszer elmentek a Szatmáron levő cikuszba, ahol meglátta Cája Jánost, a birkózót és szerelmes lett vele s miután ott meg nem ismerkedhetett vele, elhatározta, hogy utánaszökik. Ezt az elhatározását végre is hajtott, de mivel nem volt pénze, úgy segített magán, hogy ellopta a Kürthi 318 korona megtakarított pénzét, amivel aztán eljött Cája utján Debreczenbe. Mivel azonban itt sem tudott Cájával megismerkedni és a pénze is elfogyott, vett egy evolvért, hogy öngyilkos lesz. A debreczeni rendőrség azonban a szatmári rendőrség megkeresése nyomán kinyomozta és elfogta a szerelmes szakácsnőt, akit Furkó rendőrmester a központi ügyelet elé állított. — Mándi Erzsébet tettet beismerte, am' után a rendőrség előzetes letartóztatásba helyezte.

— **Baleset munka közben.** Kiss József 26 éves munkás ma délelőtt 11 órakor egy kocsival téglákat szállított a Nagyerdő felé. E közben kocsijának kereke a villamos sínbe került, ahonnan kiemelni gyekozott. Eközben a kocsi jobb jábszárára esett, amejtet ketté tört. A mentők beszállították a kózkórházba, a hol ápolás alá vették.

— **Támadás az éjszakában.** Kállai Gusztáv máv. kocsifékező panaszt tett a rendőrségen ismeretlen tettesek ellen, akik pár nappal ezelőtt éjjel fél 11 óratájan megtámadták, kővel háthaverték és vajami éjes szerzőkkel megsebesítették. A rendőrség az ismeretlen támadók személyének kipuhatolása végett a nyomozást folyamatba tette.

— **Felakasztotta magát a fogdában.** Erdei Károly debreczeni születésű, 54 év körüli mázoló Vetés község fogdában felakasztotta magát és meghalt. A rendőrkapitányság felhívja rokonait és hozzátartozóit, hogy jelentkezzenek a rendőrségen.

Névjegyek

1 óra alatt készülnek Horovitz Zsigmond nyomdájában Darabos-utca 7.

Koncz fést és vegyileg tisztít mindennemű ruhát, valamint csipke- és szövet függönyöket kifogástalanul.

Főüzlet: **DEBRECZEN.** Fiók-üzlet: Arany János-u. 10. Batthyányi-u. 2. sz. TELEFON: 701.

— **Repülőverseny.** Tegnap Bécsben repülőverseny kezdődött. A versenyen sok német, francia és osztrák aviatikus vett részt, de magyarok, az egy Steinhneider L. kivételével, nem neveztek a versenyre. A díjak 130000 koronára rúgnak. A derbyvel kapcsolatosan rognak versenyezni az aviatikusok a Schicht-díjért. A távolság Bécsből Budapestig és innen Prágáig.

— **Ellopott csomag.** Fagyú Bálintné vámospécsei lakos panaszt tett a rendőrségen ismeretlen tettes ellen, aki Bajogi Péter hentes üzletéből csomagját, melyben 26 korona 27 fillér értékű bevásárolt fűszer volt, míg ő a hentes üzletben vásárolt, mellője elfoalta. A rendőrség a tolvaj ügyében a nyomozást folyamatba tette.

— **Öngyilkosság a kórházban.** Veisz Fén 17 éves szobajelny nagyon megunhatta az életét. Erre mutat legújabb is az, hogy a kórház sebészeti osztályán öngyilkosság szándékából mérget vett be. A mérget beszerzésére nézve a nyomozás csak annyit állapított meg, hogy a mérget-ípiróját már régebb idő óta magánál rejtgette.

x **Fényképészeti készülékek műkedvelőknek.** Mindazoknak, akik a fényképészet, a legvonzóbb és mindenki által könnyen megtalálható sport iránt érdeklődnek, ajánljuk az **A. Moll cégnek** (Bécs, Tuchlauben 9.) cs. és kir. udv. szállító 1854 óta fennálló fényképészeti eszközök különlegességei áruházát, amelynek képes árjegyzékét kívánatra szívesen küldi el bérmentve a cég.

Tempora mutantur.

Urileányból cseléd — cselédből gépirókisasszony

Debreczen, jun. 16.

Különös csejéd szegődött a minap egy helybeji uricsajádhoz. Kezeiről, amelyek könnyűek és finomak, az első pillanatban meglátszott, hogy ez a leány sohasem végzett durva munkát. Öltözete sem volt az a bizonyos «nacs-csögás kószium».

A leány friss és nyujánk termete különösen is vajami büszkeséget és uri tartást árult el. A hangjából pedig, ahogy megszólalt öröklött vérek megalázatosodott zengése hallatszott ki. A leány csejédkönyve üres volt s min' magy is mondotta, sehol sem szolgált eddig.

Az uri csajádnak mindenkeppen gyanús volt a dolog s hogy néhány forinttal felvettek, napokon keresztül figyelték a különös terem-tést. A leány keznyomán megváltozott esősorban a cselédszoba. A fajakról lekérjtek az előző hölgyektől itt fejejtét ócska képes le-

vezetőlapok, izjéstejen rongyok s más egyéb a primitív jelket sajátságosan jellemző, d'szítő hojmik. A gyaluatlan asztal máshová helyeződött s az egyszerű ágy is új és kejjemesebb helyzetbe került.

A cselédszoba megtelt vajami friss és különös hangujattal, egy intelligensebb lélek finomabb megnyilatkozásával. Odabenn a belső szobában a ház urnőjének nem kejjett boszszankodni és idegeskedni az új cseléd justasága és ügyetlensége miatt. Az új leány olyan volt ebben a jaáksban, mint egy sugózó fista színfolt.

Amint távol voltak egyszer a család tagjai, hazafejé jövet a nyitott ablakból zongoraszó áradt. Oh, nem az «Aranyeső», vagy valamely más cperette sekélyes nőtái, hanem Chopin egyik bánatos, finom nokturnője csendült ki a szobából érteimesen.

Az uri csajádnak ez éppen elég volt. Szigorú vajjattás alá vették a ježnyt, aki eleinte makacsul erősítette, hogy tévednek, ő nem uri leány, hanem egy egyszerű budapesti iparos árva gyermeke.

A kerestkérdésekre, majd a jóságos, biztató szavakra azután megtört és ejmondotta, hogy még két hónappal ezejött gépiró kisasszony volt a fővárosban. Édes atyja korábban, anijja tavajy hajt meg s ő, a tűzérezdes leány, minden támasz nélkül maradt.

A gépirást már régebben megtanujta, amig éjt az anyja, s egy budapesti magáncég irodájába még édes anyja életében bejépett. A filzetést 30 koronával kezdte s majd másfél évi munkával fejvitte a 80 koronára.

Főnökei szerették, de úgy vette észre, hogy a nagyüzemű irodában azonnal ejbocsájtának mindenkit ahogy ejér a 80 koronás maximumot.

Vele is úgy történt, fejmondtak s ő egyideig vergődött, de a gazdaság' krízis miatt nem tudott állásához jutni.

A többi kézenfekvő: mindenhonnan ejutasítva, vagy pedig tendenciózus ajánlatokkal ki-nozva, a leány mind méjyebbre jutott, de csak a ranglétra fokán. Csejéd jett! A könyvet még Budapestén váltotta ki és az volt a szándéka, hogy ejjön Debreczenbe, ahol nem ismerik.

Leirtuk ezt az esetet, anéjkül, hogy bővebben kommentálni ehajtanánk. Olvasson belője kiki annyit, amennyit tud, illetőleg akar. Az életnek vannak tévedései, de vannak viszszaterései is.

Modern négyszobás

utczai lakás

villanyvilágítással és vízvezetékekkel

augusztus hó 1-től

KIADÓ.

Értekezhetni itt a szerkesztőségben, vagy dr. Elek Dezső ügyvéddel Werbőczy-utca (iparkamara-palota.)

Makulatur papiros olcsón kapható a kiadóhivatalban:

Darabos-utca 7.s z.

Ingatlanok forgalma

Szilágyi Ferenc és neje Tóth Juliánna veszik a debreczeni 4552. sz. jtkvben foglalt Hadházi-utca 17. számú házat a Péterfia utcai házirtokosok fejős tehenet tartó gazdától 6500 koronáért.

Sárközi József és neje Fejes Erzsébet veszik a debreczeni 3436 sz. jtkvben foglalt 410 négyzetögl Csapókeri szőlőt özvegy Mester Istváné Kiss Zuzsánától.

Czegédi András veszi a debreczeni pusztafancsikai 98. sz. jtkvben foglalt 13 hold 1209 négyzetögl kaszálót özvegy Kiss Lajosné és társaitól 4400 koronáért.

Hercz Ignác és neje Fucksz Irma veszik a debreczeni 11809. és 10322. sz. jtkvben foglalt 1 hold 737 négyzetögl ujosztású földnek Szabó Lajos és neje Balogh Zsuzsánától illető felerészét 9700 koronáért.

Szabó Paula Munkácsi Istvánné veszi a debreczeni 6842 sz. jtkvben foglalt Erzsébet-utca 10. sz. ház felerészét 3000 koronáért Munkácsi Istvánnától.

Kiss Ferenc és neje Szécsi Zsuzsánna veszik a debreczeni 614 sz. jtkvben foglalt Kölcsey-utca 18. számú házat Ormós József és neje Nagy Erzsébet-től 3300 koronáért.

Tóth István veszi a debreczeni 1492 sz. jtkvben foglalt Ajtó-utca 16 számú házat Székely Ferencné Kardos Máriától 45000 koronáért.

Nagy Sándor és neje Matkó Juliánna veszik a debreczeni 10323 sz. jtkvben foglalt 300 négyzetögl majorsági földet Nagy Ferenc és neje Nagy Juliánától 2000 koronáért.

CSARNOK Hermione.

Regény.

Irta Thulmon Jozefa.

12.

Bizonyosnak tekintette, hogy összeesküvés létezik élete, koronája ellen, s hogy azt megakadályozhassa, elidélte nejét szoros rízet alatt börtönbe záratni.

Ama körülmény, hogy a királyné több hónapok óta viselés és szülése közelgett, nem indította iránta könyörületeségre szívét, sőt még inkább folyguyította ellene boszuját.

Nem ismerte el magáénak Hermione születendő gyermekét s szerencsétlen anyjával együtt rémitő boszút esküdt ellene.

Hasztalan volt a körüle levők minden esedezése, hogy ne fogjon oly hirtelenkeve e lépéshez, mely által önmaga, neje és fia egyiránt érzékenyen sértődnek.

Angeló és több főurak késznek nyilatkoztak sorompóba lépni a királyné ártatlansága mellett s kérték a királyt, vizsgálná meg előbb figyelemmel az ügyet, nehogy gyors határozása igazságszolgáltatás helyett, zsarnoksággá fajuljon.

— Ambár magam személyére nézve elegeadó próbákkal bírok, — felelt Alfonzó, — mégis, hogy a közönséget is meggyőzzem ítéletem alaposágáról, gyors követtséget fogok indítani Toledóba, ama jámbor szerzeteshez, ki oly jeles látnok, hogy jóslatai napjainkban oly tiszteletben tartatnak, mint hajdan a delphibeli orakum.

Folytatjuk.

Világtalálmány !!

Legalább 10 ezer korona évi kereset
4 5000 korona tőkével

Egy új világtalálmány terjesztéséhez, amely minden faluban, kisvárosban, nagyvárosban, **kávéház, vendéglő, fürdőtelepek, iskolák és salonok** örömmel vásárolnak.

Hajdu-megyében vezérképviselőt keresünk! Szakképzettség absolute nem szükséges! Ajánlatokat **Világtalálmány** jellegére e lap kiadóhivatalába kérünk. Csak olyanok irjanak, akiknek a fenti tőkékük megvan! A képviseletet esetleg több megyére is átadjuk megfelelő tőkével rendelkezőnek. **Kereskedő, hivatalnok, magánzó,** vagy bárki vállalhatja a képviseletet.

Gyógy kénes iszafürdő a „Diana“ fürdőben.

Szíves tudomására hozom a m. tisztelt fürdőközönségnek, hogy „Diana“ fürdőben (a vasúttal szemben) kénes gyógy iszapfürdőt rendeztem be.

Az iszapfürdő árát a legolcsóbban állapítottam meg.

Egy iszapfürdő ára (fürdőutáni pakolással) 1 korona 50 fill. A zuhanyfürdő megkezdődött ára 40 fillér.

Gőzfürdő délelőtt 1 korona, d. u. 70 fill. Kádfürdő 1 korona 30 fillér.

Nőknek gőzfürdő hétfőn, pénteken egész nap és szerdán délután.

Férfiak gőzfürdő kedd, csütörtök szombaton egész nap és szerdán d. e.

Füzetjegy ára 7. korona,

tartalmaz 10 darab gőzfürdőjegyet, érvényes délelőtt és délutánra.

Tisztelettel

Kabai József

fürdőtulajdonos.

Egy okos fej

elsajátítja azon vívmányokat, melyekkel a tápszerkémia a házasszonyt megajándékozta.

Dr. Oetker sütopora a 2. f. élesztő pótlásul szolgál, mellyel kuglófokat, limai és más egyéb tortákat, valamint mindennemű süteményeket és tésztákat lazábbakká, nagyobbakká, jobb ízűvé és könnyebben emészthetővé tesz.

Dr. Oetker pudingpora a 2. f. tejjel főzve, gyermekeknek és felnőtteknek esontot képző, nagyszerű és olcsó utóeledelt nyújt.

Dr. Oetker vanillinoukra a 12 f. csokoládé, tea, puding, tej, mártás és crème vanillizálására szolgál és teljesen pótolja a drága vanillia esővet. Egy csomag tartalma 2—3 jó vanillia-esőnek felel meg.

Kimerítő használati utasítás minden csomagban. Kapható minden élelmiszer üzletben, valamint drogériában. Ványek ingyén.

Dr. OETKER, Baden-Wien.

Eladó olcsó földbirtok

Nagyváradtól (Bihar-megye) 20 kilométer távolságra (Féix-fürdő mellett) Nagyváradtól műút vezet keresztül a birtokon, vasuti megállóhely a tanya kapuja előtt, összesen **563 kis hold (1000 □-es) tanyával együtt**, ideálisan szép nyaralóhely, ebből **450 hold kitünő szántóföld**, a többi legelő. **Az átvételhez csak 25—30 ezer korona készpénz szükséges**, a többit eladó előnyös feltételek mellett kölcsönképen juttatja a vevő rendelkezésére. Bővebb felvilágosítást nyújt

Bányai András építőmester
Békéscsaba, Andrassy-utca 6. sz. alatt.

Szliács aczélfürdő. Felső-Magyarország.

Egyedül ismert szénsavdús vasforrás. Legtöbb vasat tartalmazó ivóforrás beiső használatra. Idény május hó 15-től szeptember hó 31-ig. Felülmúlhatatlan verszegényesség, s-pkor, női bajok, hátgerinc és idegbajok, benuias ellen, elszenvedett betegség és erős munkásság után. Mint fürdőorvos **Dr. Nadosy István** hiv. fürdőorvos működik. Utazás Bécsből 9 óra, északról Oderbergen át 5 óra, délről Budaó pesten át szintén 5 óra. Szliácsra vonatkozó falragaszok minden nagyobb vasuti állomásokról vannak függeszve. Kimerítő felvilágosítás és prospektusi, utazás valamint lakás arked. vezményről az elő- és utóidényben stb. ad. a Fürdőigazgatóság, Szliács (Zólyom-megye)

Betonkészítők és vállalkozók
figyelmébe!

Kotrógépen nyert

Sajókavicsot és Sajóhomokot

bármely mennyiségben legjutányosabban szállít

Kavics és Homok termelési és értékesítő vállalat Miskolcson.

Hársfalva gyógyfürdő

hímeztudás gyógyhely.

Vasuti állomás, posta és távírda. 280 méter magasságban fekszik a tenger sáine felett. **Fürdőidény május 1-től szeptember 30-ig.** Gyönyörű fekvés, ósodus hársfa- és fenyőerdők. Kényelmes és olcsó elutazás, modern berendezés, hidegvíz gyógyintézet, sós és fenyő belégoztermek (Inhalatorium,) savanyuvíz és vasas ásványvíz-fürdők, orvosi felügyelet alatt álló kitünő vendéglők **Gyógyvíze kitünő hatáson** tüdőbajok, malária (moesárláz), gégebörg- és tüdőhurut, máj- és lépdegánatok, hólyaghurut speciosus a görvényes esont bántalmak. Mindenféle idegbántalmak, fejfájás, migraine, histeria, szédülés, nehéz légzés, hipochondria, vérbajok, köszvény, görvény, bujakór, delirium trem. potat. Női bajok, sápkór, havi zavaroknál. Részle esebb felvilágosítással szolgál:

a fürdőigazgatóság Hársfalva (Bereg-m.

Alapított 1901-ben.

HOROVITZ ZSIGMOND

Könyvnyomdája

Darabos-utca 7. szám.

Levélpapírok, falragaszok,
számlák, meghívók, név-
jegyek és minden egyéb
nyomdai munkák a leg-
pontosabban készíttetnek.
 Szedőgép. Telefon 412.

Minden szó egyszeri beiktatása 5 fillér. Vastagabb betűvel 10 (tíz) fillér

APRÓ HIRDETÉSEK

Levélbeli tudakozódásokra ingyen adunk felvilágosítást, csak a válasza szükséges bélyeget kell beküldeni. — Postán beküldött hirdetésekre vonatkozólag a utalvány-szelvény száma kériük.

Apró hirdetés előre fizetendő. Vidéki apró hirdetés díja levélgyekben is beküldhető

Ha venni vagy eladni akar, ha munkát, vagy lakást keres, ha pénzt, vagy bármire van szüksége csak a „Debreczen” apróhirdetés rovatában hirdessen.

Levelezés.

FIATAL, BAJOS 17—20 éves barna urileány ismeretséget keresi barna fiatalember. Leveletet „Kellemes esték” jeligére a kiadóba kérek.

HA NINCS PÉNZE és szüksége van vászon, asztalterítő, szövet és csipke-függöny, futó és nagy szönyegre. Paplan és flanel takarók, férfi és női felöltők, kész férfi-, fiu öltönyre vagy tükör, kép és butor, a mai naptól fogva oly olcsón lesz eladva, hogy mindenkinek saját érdeke, hogy egy próbabevásárlást eszközöljön. Tisztelettel Kaiser Salamon. Telefon 685.

Allandóan

mellékkeresetként is

sok pénzt kereshet

ha címét foglalkozása megjelölésével Budapest, 55 ös postahivatalba „Universium” jeligére beküldi. — Nem ügynökség.

Kiadó nyári lakás. 2 szoba, veranda, és mellék helyiségekkel a Vénkertben kiadó. Bővebbet a kiadóban.

Elsőrendű husziaszettel rendelkező nagy vidéki városban legmodernebben teljesen berendezett **szalámigár**, villamos és gázerőre hűtőkészülékkel, az üzemhez szükséges gépekkel és berendezésekkel gyár épülettel együtt eladó, esetleg bérbeadandó. Szíves ajánlatok „Előnyös” jelige alatt a lap kiadóhivatalába kériük.

Makulatura papiros kis és nagy mennyiségben olcsón kapható — Darabos-u. 7. Telefon 412.

TELJES ELLÁTAST keresek, külön szobával, komolyabb korban levő barátnőm részére, lehetőleg idősebb nőnél, kinek háztartásban segédkezne. Igényről később, ezáltal csupán ajánlatot kérek: „Barátnő” címmel, kiad ba.

Tenke Biharmegye. Legolcsóbb és leghathatósabb vasas fürdők egyike, a nőbetegségek és vérszegénységből eredő bajok gyógyítására — Prospektust kiegészítéssel küld a fürdő-igazgatóság.

Munkanélküli asszonyok, férfiak azonnal kitűnő munkához jutnak. Cím megtudható a Kiadóhivatalban délután 3—4 óra között.

Varrónő házakhoz ajánkozik. Vidékre is elmegy. — Vigkedvű Mihály-utca 52 szám.

Kiadó szobák. Elegánsan burkolozott, két egymásba nyíló, külön bejáratu emeleti szoba, akár egy, akár két ur részére, azonnal kiadó. Bővebbet a kiadóban.

MOLL-FÉLE SEIDLITZ-POR

Csak akkor valódiak, ha mindegyik doboz Moll A. védjegyét és aláírását tünteti fel.

A Moll A.-féle SEIDLITZ-POROK tartós gyógyhatása a legmagasabb GYOMOR- és ALTBEST-BÁNTALMAK, GYOMORFÉNY, rögzített SZÉKREKEDÉS, májbántalom, VÉRTOULÁS, aranyér és a legkülönbözőbb NŐI BETEGSÉGEK ellen, e jóság házisszernek évtizedek óta mindig nagyobb elterjedést szerzett.

Ára egy lepecsételt doboznak 2 korona. Hamisítások törvényileg fenyegetnek.

MOLL-FÉLE SÓS-BORSZESZ

Csak akkor valódi,

ha mindegyik üveg Moll A. védjegyét tünteti fel és a Moll-féle sós borszesz nevezetesen mint a fájdalomcsillapító bedőléseket kőszvény, csúsz és a meghűlés egyéb következményeinek legismertebb népszerű.

Egy ónozott eredeti üveg ára 2 korona.

Moll-féle gyermek-szappan.

Legfinomabb, egészen új módszer szerint készített gyermek- és női szappan, a bőr gyökeres gondozásért és ápolásáért úgy gyermekek, mint felnőttek számára. Egy darab ára 40 fill. Ot darabé 1 kor. 80 fill. Minden darab gyermek-szappan Moll A.-féle védjegyvel van ellátva. Fő-szétküldés:

MOLL A. gyógyszerész,

cs. és kir. udv. száll. által Bécs, I. Tuchlauben 9

Vidéki megrendelések naponta posta-utánvét mellett teljesíthetnek. A raktárakban tesék határozatlan Moll A. aláírásával és védjegyével ellátott készítményeket kériük.

Eladó

úri lak és üres telek.

Egy szép úri lak, gyönyörű parkkal és beültetett szőlővel, továbbá egy kisebb lakház, nagyobb terjedelmű szőlővel és egy beépítésre kiválóan alkalmas szőlő-épület eladó a Vénkertben. Bővebb felvilágosítás a kiadóhivatalban.

Nyomatott Horovitz Zsigmond Környvi nyomdájában Debreczen, V. J. utca 7. Typograph'szedőgépben szedve.

Ó csász. és Apost. kir. Felségének legfelső elhatározása folytán.

A közös katonai jótékony célokra szánt

Rendkívüli Csász. Kir. Államsorsjáték.

Ez a sorsjáték 21,146 készpénz nyereményt tartalmaz, 625,000 korona összértékben

A főnyeremény 200.000 korona

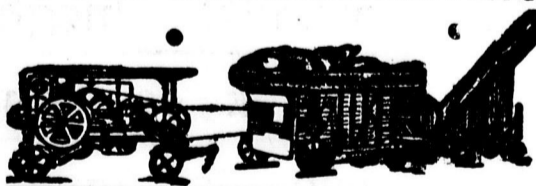
A húzás 1913. július 3-án fog megtartatni.

Egy sorsjegyének ára 4 korona

Sorsjegyek Wienben a csász. kir. államsorsjátékok osztályánál, III. ker., Vordere Zolamtstrasse 5. sz. a., továbbá a lottógyűjtődékekben, dohánytözsdekben, adó-, posta-, távirat hivatalkánál, vasuti állomásokon és váltóüzletekben stb. kaphatók. Játéktervek sorsjegy vevők részére ingyen adatnak ki. A sorsjegyek portómentesenküldetnek szét

A csász. kir. lottójövedéki igazgatóság (államsorsjátéki osztálya).

EREDETI BENZ CSÉPLŐKÉSZLETEK

BENZIN-LOKOMOBIL

ÁLLÓ ÉS FÉRŐ RENDSZERŰ. TELJES JÓÁLLÁSSAL. KEDVEZŐ FIZETÉSI FELTÉTELEK. ÁRNYEGY. INGYEN

BENZ MAGYAR AUTOMOBIL-ÉS MOTORGYÁR RÉSZV-TÁRS.

BUDAPEST, KÖZPONT V., DOROTTYA-UTCA 6. TELEFON: 198-79 ÉS 26-24.

Rutinirozott budapesti,

kiterjedt ismeretséggel bíró és 17 éve fennálló bejegyzett kereskedelmi irodatulajdonos

„fizetéseképtelen”

vagy fizetési haladékokat kérő és csődben lévő kereskedők és iparosok ügyeinek rendezését elvállalja, azt a legnagyobb lelkiismerettel, hártatlan szorgalommal és figyelemmel minden körülményre rövid időn belül lebonyolítja. — Egyezségek esetleges finanszírozását magára vállalja. Sürgőnyi meghívásra azonnal jelentkezik. Wienben állandó képviselést tartok. Cím:

Fenyvessí Dávid

Rádai-u. 5. sz. Telefon 68—17.

Lapkihordó asszonyok felvétetnek a kiadóhivatalban. Darabos-u. 7.